

HET AFVALPREVENTIE-POTENTIEEL BIJ PLASTIC SHAMPOOFLESSEN

Shampoo wordt meestal verpakt in plastic flessen van rond de 300 ml. In 1993 was de meest gangbare verpakking een 300 ml HDPE-fles met een PP-dop. Nu wordt shampoo ook veel aangeboden in PET-flessen en gaat het meestal om flessen van 250, 300 of 400 ml.

De referentiefles

Het eerste Convenant Verpakkingen vereiste de overgang op meermalige verpakkingen tenzij milieu-analyses aantoonde dat dit uit milieuoogpunt geen verbetering betekende. In de uitgevoerde milieu-analyse van verpakkingssystemen van shampoos werden vervolgens navulsystemen vergeleken met geoptimaliseerde éénmalige verpakkingen, met als conclusie "dat de overgang van een éénmalige (geoptimaliseerde) verpakking op een meermalige verpakking (navulstelsel) niet leidt tot duidelijk minder schade voor het milieu."¹

Vijfentwintig jaar later kan echter worden vastgesteld dat bijna alle shampoo –nog steeds– wordt verpakt in éénmalige plastic flessen en dat niet is overgeschakeld op één van de destijds bestaande of voorgestelde lichtgewicht flessen.

Het onlangs door Bureau B&G uitgevoerd onderzoek naar het gewicht van plastic shampooflessen hanteert een plastic fles van 23 gram als referentie, zijnde de "als realistisch meegenomen" lichtgewichtfles van 300 ml uit het branche-onderzoek van 1994. Dat zo'n gewicht inderdaad realistisch was, blijkt bijvoorbeeld uit het huidige –nog veel lagere– gewicht van plastic flesjes voor Chocomel en Spa Blauw (zie onderstaande tabel).

		<i>volume</i>	<i>soort plastic</i>	<i>gewicht van de fles</i>
<i>Referentiefles</i> ¹	<i>"realistische" lichtgewichtfles 1994</i>	<i>300 ml</i>	<i>HDPE</i>	<i>23 gram</i>
<i>Bestudeerd in 1994</i> ¹	<i>alternatieve lichtgewichtfles 1994</i>	<i>300 ml</i>	<i>HDPE</i>	<i>19 gram</i>
<i>Introductie in 1994</i> ¹	<i>bestaande lichtgewichtfles 1994</i>	<i>300 ml</i>	<i>HDPE</i>	<i>25 gram</i>
<i>Op de markt in 2019</i>	<i>Chocomel (Friesland Campina)</i>	<i>300 ml</i>	<i>PET</i>	<i>21,1 gram</i>
<i>Op de markt in 2019</i>	<i>Spa blauw</i>	<i>500 ml</i>	<i>PET</i>	<i>16,4 gram</i>

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek van Bureau B&G heeft zich gericht op vijftig verschillende plastic shampoo-flessen van 300, 400 en 500 ml van in totaal dertig verschillende merken. Om een voor Nederland representatieve collectie shampooflessen te kunnen onderzoeken zijn in de marktbepalende supermarkten en drogisterijen en in enkele andere winkels de beschikbare

¹ Resultaten van de milieu-analyse voor de verpakkingssystemen van shampoos; uitgevoerd voor de Nederlandse Cosmetics Vereniging; Dr. J.A.S.J. Razenberg; mei 1994; pag. 17, 18 en 87

flessen van dit formaat aangeschaft en aangevuld met enkele shampooflessen van kapperszaken en online-verkopers.

Tot dusver zijn alleen nog de resultaten van het onderzoek naar de 300 ml flessen beschikbaar. Hieraan is voorrang gegeven vanwege de mogelijkheid tot vergelijking met de 25 jaar geleden voorgestelde overschakeling op lichtgewichtflessen.

De onderzoeksresultaten

Onderstaande tabel geeft de resultaten van het wegen van alle aangetroffen plastic shampooflessen van 300 ml en vergelijkt deze met het gewicht van de referentiefles.

	MERK	PRODUCT	VERPAKT VOLUME	SOORT PLASTIC	GEWICHT VERPAKKING
	<i>Referentiefles</i>	<i>realistische lichtgewichtfles 1994</i>			23 gram
1	Johnson's	Baby Shampoo	300 ml	PET	27,0 gram
2	Hema	Everyday	300 ml	HDPE	27,6 gram
3	L'Oreal	Sensibalance	300 ml	PET	28,3 gram
4	Sento	Silky Shine & Colour	300 ml	HDPE	28,6 gram
5	Kruidvat	Shine Silver	301 ml	HDPE	28,9 gram
6	Timotei	Pure	302 ml	PET	29,1 gram
7	Biocura	Zijdeproteïne & Granaatappel	300 ml	PET	29,2 gram
8	Indola	Detangling Curl	300 ml	HDPE	29,2 gram
9	IK	Olive	300 ml	PET	29,6 gram
10	Care	Every Day (AH)	300 ml	HDPE	30,2 gram
11	Andreton	Kokos boost	300 ml	HDPE	31,1 gram
12	Cien	(Lidl)	300 ml	HDPE	31,2 gram
13	Garnier	Loving Blends Mythische Olijf	300 ml	PET	31,7 gram
14	Biocura	Haircare	300 ml	HDPE	32,4 gram
15	Head & Shouilders	Anti Haaruitval - Men	300 ml	HDPE	33,0 gram
16	Andreton	Zuiver & Zen	300 ml	HDPE	33,9 gram
17	Schwarzkopf	Gliss Kur Color Protect	300 ml	PET	35,7 gram
18	L'Oreal	Men Expert	300 ml	PET	46,7 gram
		tot 10% overgewicht			
		10 tot 20% overgewicht			
		20 tot 30% overgewicht			
		30 tot 40% overgewicht			
		40 tot 50% overgewicht			
		meer dan 50% overgewicht			

Samenvatting conclusies

1. Alle aangetroffen flessen zijn beduidend zwaarder dan de referentiefles en zelfs ook zwaarder dan de al in 1994 geïntroduceerde lichtgewichtfles.
2. De gewichtsverschillen worden niet bepaald door de soort plastic of door het soort dop of de hoogte van de fles. (Zo zijn er zware en lichte flessen van zowel PET als HDPE.)

3. Vooral marketingkeuzes lijken bepalend voor overgewicht van shampooflessen. Opmerkelijk is dat juist de merkfabrikanten L'Oreal, Schwarzkopf, Unilever en Procter and Gamble verantwoordelijk zijn voor de allerswaarste flessen
4. De helft van de aangetroffen flessen is meer dan 30% te zwaar; ruim een kwart van de aangetroffen flessen is meer dan 40% te zwaar.
5. Het totale preventiepotentieel van deze categorie shampooflessen is naar schatting goed voor 20 á 30% reductie van plastic afval.